

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyreestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Lääkeautomaattipalvelun
myöntämisen perusteet
Ikäntyneiden palvelut

Lääkeautomaattipalvelun myöntämisen perusteet 1.7.2024 alkaen

Lapin hyvinvointialue
Aluehallitus 26.6.2024 §327

Sisällys

1	Lääkeautomaattipalvelu.....	3
1.1	Millainen asiakas soveltuu lääkeautomaatin käyttäjäksi.....	3
1.2	Automaatin valinnan kriteerit.....	3
1.3	Myöntämisperusteet.....	3
1.3.1	Lääkeautomaattipalvelun myöntämisperusteet kotihoidon asiakkaalle.....	4
1.3.2	Lääkeautomaattipalvelun myöntämisperusteet omaishoidettavalle asiakkaalle	4
1.3.3	Lääkeautomaatin myöntämisenperusteet työikäisten asumispalveluiden asiakkaalle ...	5
1.3.4	Lääkeautomaattipalvelun myöntämisen perusteet muille kuin edellä mainituille asiakkaille	5

1 Lääkeautomaattipalvelu

Lääkeautomaatit toimivat lääkehoidon apuna kotona. Automaatit ohjaavat asiakasta ottamaan oikean lääkkeen, oikeana annoksena, oikeaan aikaan. Lääkeautomaatissa lääkkeet ovat lukitussa säiliössä lääkkeenottoaikana tarjoiltavaa annosta lukuun ottamatta. Jos asiakkaalla jää lääke ottamatta automaatista, lähtee asiasta hälytys hoitavalle taholle ja hoitava taho voi käydä antamassa lääkkeen asiakkaalle. Lääkeautomaatit ovat helppokäyttöisiä ja niiden avulla voidaan vahvistaa asiakkaan itsenäistä kotona selviytymistä.

1.1 Millainen asiakas soveltuu lääkeautomaatin käyttäjäksi

Lääkeautomaatin käyttäjäksi soveltuu asiakas, joka tarvitsee apua lääkityksestä suoriutumisessa ja on riittävän toimintakykyinen:

- Lääkeautomaatin käyttöönottohetkellä muisti ei ole merkittävästi heikentynyt
- Ymmärtää yleensä muita ja osaa toimia annetun ohjeen mukaisesti
- Kykenee liikkumaan kotonaan itsenäisesti
- Ei tarvitse ruokaillessa toisen henkilön apua eli käden motoriikka on riittävä
- Kuulee ja/tai näkee riittävän hyvin havaitakseen lääkeautomaatin antamat viestit
- On lääkehoitomyönteinen

1.2 Automaatin valinnan kriteerit

Alla olevien kriteerien mukaan asiakkaalle voidaan valita asiakkaan tarpeisiin soveltuva lääkeautomaatti.

Annosjakelua hyödyntävä automaatti voidaan myöntää seuraavin perustein:

- asiakkaalla on annosjakelu käytössä

Irtolääkkeitä hyödyntävä automaatti voidaan myöntää seuraavin perustein:

- jos asiakkaalla ei vielä ole annosjakelua käytössä ja kotona on paljon lääkkeitä tai
- jos asiakkaalla on lääkkeitä, jotka eivät sovellu annosjakeluun tai
- asiakkaalla on fyysinen toimintakyvyn rajoite, joka vaikeuttaa annosjakelupussin avaamista

Kuvayhteyden mahdollistava annosjakelua hyödyntävä lääkeautomaatti voidaan myöntää seuraavin perustein:

- asiakkaan lääkkeenottoa on valvottava tai ohjattava etäyhteydellä

Lääkeautomaatti ja erillinen etähoivapääte voidaan myöntää seuraavin perustein:

- ainakin osa asiakkaan kotihoidon käynneistä toteutetaan etäkäynteinä

1.3 Myöntämisperusteet

Palvelutarpeen arvioinnissa voidaan käyttää RAI-arviointia. Arvioinnin mukaan asiakas tarvitsee päivittäin vähintään seurantaa tai ohjausta turvallisen lääkehoidon toteutumisessa.

Lisäksi asiakkaalla on riittävä näkö- ja/tai kuuloaisti ja hän ymmärtää muita ihmisiä. Asiakas liikkuu itsenäisesti turvallisesti (myös apuvälineiden kanssa). Asiakkaalla on käsissä riittävästi hienomotoriikkaa lääkeautomaatin käyttöön. Asiakas käyttää lääkkeitä lääkärin ohjeen mukaisesti. Asiakkaalla ei ole aistiharhoihin/hallusinaatioihin tai harhaluuloihin/deluusioihin liittyviä oireita.

RAI-arvioinnissa:

I-HIERC 1 tai enemmän,

CPS alle 4, DbSI max 3tai 4,

COMM max 2,

ADL-H max 1 (liikkumisen ja syömisen taito = kun itsenäinen lääkeautomaatin käyttö)

1.3.1 Lääkeautomaattipalvelun myöntämisperusteet kotihoidon asiakkaalle

Lääkeautomaattipalvelua voidaan myöntää **kotihoidon asiakkaalle** seuraavin perustein, jos alla olevista perusteista yksikin täyttyy. Lääkeautomaatti on ensisijainen tapa turvata asiakkaan lääkehoitoa:

- Lääkeautomaatin avulla voidaan toteuttaa asiakkaalle turvallinen lääkehoito
- Lääkeautomaatin avulla pystytään ennaltaehkäisemään asiakkaan palvelujen käytön kasvua
- Lääkeautomaatin avulla voidaan korvata fyysisiä kotihoidon käyntejä
- Lääkeautomaatin avulla voidaan toteuttaa kotihoidon käyntejä muulloin kuin ruuhka-aikoina, jolloin asiakkaan avuntarpeisiin voidaan keskittyä paremmin

Asiakkaan lääkityksestä vastaa hoitava lääkäri ja kotihoito vastaa lääkehoidon toteutuksesta.

Lääkeautomaattipalvelu on sosiaalihuoltolain mukaista muuta tukipalvelua, josta tehdään asiakkaalle valituskelpoinen päätös.

1.3.2 Lääkeautomaattipalvelun myöntämisperusteet omaishoidettavalle asiakkaalle

Lääkeautomaattipalvelua voidaan myöntää **omaishoidettavalle asiakkaalle** seuraavin perustein (jos alla olevista perusteista yksikin täyttyy):

- Lääkeautomaatilla pystytään ennaltaehkäisemään tai siirtämään asiakkaan siirtyminen raskaampiin palveluihin
- Lääkeautomaatilla pystytään turvaamaan asiakkaan turvallinen lääkehoito
- Lääkeautomaatilla tuetaan omaishoitajan jaksamista

Näillä asiakkailla lääkehoidon vastuu on terveyskeskuksessa tai muulla hoitavalla taholla (asiakas asioi oman alueen terveydenhuollon palvelussa itsenäisesti, omaisensa tai omaishoitajansa kanssa).

Omaishoitaja tai muu läheinen ottaa vastuun lääkeautomaatin täyttämisestä ja hälytysten vastaanottamisesta.

1.3.3 Lääkeautomaatin myöntämisen perusteet työikäisten asumispalveluiden asiakkaalle

Lääkeautomaattipalvelua voidaan myöntää **työikäisten asumispalveluiden asiakkaalle** seuraavin perustein:

- Asiakas pystyy itse, omaisen kanssa tai ohjaajan kanssa hakemaan lääkkeet apteekista
- Ohjaaja avustaa asiakasta lääkeautomaatin täyttämässä
- Pystytään turvaamaan asiakkaan turvallinen lääkehoito ja ennaltaehkäisemään asiakkaan siirtyminen raskaampiin palveluihin

Näillä asiakkailla lääkehoidon kokonaisvastuu on terveyskeskuksessa tai muulla hoitavalla taholla (asiakas asioi oman alueen terveydenhuollon palvelussa itsenäisesti, omaisensa tai ohjaajansa kanssa).

1.3.4 Lääkeautomaattipalvelun myöntämisen perusteet muille kuin edellä mainituille asiakkaille

Lääkeautomaattipalvelua voidaan myöntää myös muille kuin edellä mainituille asiakasryhmille seuraavin perustein:

- Lääkeautomaatilla pystytään ennaltaehkäisemään tai siirtämään asiakkaan kotihoidon palveluiden aloittamista
- Lääkeautomaatilla pystytään turvaamaan asiakkaan turvallinen lääkehoito
- Asiakkaan lääkehoidon kokonaisvastuu on terveyskeskuksessa tai muulla hoitavalla taholla (asiakas asioi oman alueen terveydenhuollon palvelussa itsenäisesti, omaisensa tai muun saattajan kanssa)
- Asiakas, asiakkaan läheinen, omainen tai muu taho ottaa vastuun lääkeautomaatin täyttämisestä ja hälytysten vastaanottamisesta
- Lääkeautomaatin myöntämiseen tarvitaan palvelutarpeen arviointi, jossa todetaan asiakkaan tarve lääkehoidon päivittäiseen avustamiseen.